

4 Přídavná jména

Přídavná jména pojmenovávají vlastnosti. Stejně jako v češtině jsou i v němčině přídavná jména jakositní, např. neu (nový), hibsch (hezký), a vztahová např. deutsch (německý), hölzern (dřevěný), ätzlich (úžasný). Vztahová přídavná jména jsou většinou odvozená a charakterizují osobu či věc z hlediska původu, příslušnosti, materiálu.

Němčina nemá přídavná jména typu koččr, Mr a přívlastkové vaci typu otcův, matčin. Tyto vztahy vyjadřuje složenými podstatnými jmény (Katzenauge, Löwenkratz) nebo slovními spojeními (ein Freund meines Vaters).

Německé přídavné jméno se liší od českého tím, že má základní tvar, který není gramaticky charakterizován. V češtině se přídavné jméno vždy vyskytuje v určitém pádě, rodě, čísle (krásný, nová, hezčí). Základní tvar přídavného jména plní v němčině zároveň funkci přívlastkové (langsam je pomalý i pomalu, klug je chytrý i chytré).

4.1 Skloňování přídavných jmen

Přídavné jméno se v němčině skloňuje pouze ve funkci přívlastku. V přísudku a doplňku se v obou číslech a ve všech rodech a pádech používá základní (neskloňovaný) tvar:

Der Anzug ist neu.
Die Bluse ist neu.
Das Kleid ist neu.
Die Schuhe sind neu.

4.1.1 Skloňování po člepu určitém (slabé skloňování)

jednotné číslo			
der neue Direktor	die neue Kollegin	das neue Büro	
den neuen Direktors	der neuen Kollegen	des neuen Büros	
dem neuen Direktor	der neuen Kollegen	dem neuen Büro	
den neuen Direktors	der neue Kollegen	das neue Büro	

Množné číslo

die neuen Kollegen
der neuen Kollegen
den neuen Kollegen
die neuen Kollegen

V jednotném čísle mají přídavná jména po člepu určitém kromě pěti koncovek -e koncovku -en. V množném čísle je ve všech pádech koncovka -en.

Stejně jako po člepu určitém se skloňují přídavná jména po zájmenech, která mají rodovou koncovku:

dieser, -e, -es, -e
dieses schöne Bild
(teno krásný obrázek)
diese schönen Bilder
(tyto krásné obrázky)

jener, -e, -es, -e
jener interessante Vorschlag
(onen zajímavý návrh)
jene interessanten Vorschläge
(ony zajímavé návrhy)
jeder, -e, -es, alle

jeder neue Teilnehmer
(každý nový účastník)
alle neuen Teilnehmer
(všichni noví účastníci)

mancher, -e, -es, -e
manches gute Beispiel
(mnohý dobrý příklad)
množné číslo viz poznámka 1

solcher, -e, -es, -e
solcher alte Mensch
(takový starý člověk)
množné číslo viz poznámka 1
welcher, -e, -es, -e

welches deutsche Wörterbuch
(který německý slovník)
welche deutschen Schriftsteller
(kteří němečtí spisovatelé)

derjenige, diejenige, dasjenige, diejenigen
derjenige neue Student, der ...
(ten nový student, který ...)
diejenigen neuen Studenten, die ...
(ti noví studenti, kteří ...)

derselbe, dieselbe, dasselbe, dieselben
dasselbe altmodische Kleid
(tvéž staromódní šaty)

dieselben alten Witze
(tytéž staré vtipy)

all, sämtlich-, irgendwelch-
alles Mögliche
(všechmo možné)

mit sämtlichem schweren Gepäck
(se všemi těžkými zavazadly)
irgendwelches alte Zeug (viz poznámka 2)
(nějaké staré haraburdí)

Poznámky:

1. V množném čísle kolísají tvary přídavného jména po zájmenech manche a solche.

Po manche je častější silné skloňování (jako po nulovém člepu – viz 4.1.2):

manche alte / alten Leute
(mnozí starí lidé)
die Probleme mancher alter / alten Leute
(problémy mnohých starých lidí)

Po solche a welche převládá slabé skloňování (jako po člepu určitém):

solche guten / gute Ergebnisse
(takové dobré výsledky)
welche deutschen / deutsche Politiker
(kteří němečtí politikové)

2. Po zájmenu irgendwelcher může mít přídavné jméno slabé i silné skloňování v obou číslech:

irgendwelches altes / alte Zeug
(nějaké staré haraburdí)
die Meinung irgendwelcher alter / alten Mitglieder
(mínění některých starých členů)

Jako po člepu určitém se v množném čísle skloňují přídavná jména také po alle, beide, keine a po přívlastkových zájmenech:

alle neuen Kollegen, aller neuen Kollegen and.
beide guten Freunde, beider guten Freunde and.
keine interessanten Nachrichten, keiner interessanten Nachrichten and.
seine guten Ideen, seiner guten Ideen and.
unsere lieben Freunde, unserer lieben Freunde and.

Cvičení k 4.1.1

Cvičení 53

Reagujte podle vzoru:

Ist das euer Koffer? / schwarz
→ Welcher?

Der schwarze:

1. Ist das dein Pullover? / hellgrün
2. Ist das Ihr Auto? / groß, blau
3. Ist das Ihr Regenschirm? / rot
4. Ist das deine Tasche? / klein, braun
5. Ist das dein Hemd? / kariert
6. Sind das Ihre Schuhe? / Nach-, sportlich
7. Sind das deine Skier? / gelb-schwarz

Cvičení 54

Tvořte otázku a odpověď podle vzoru:

CD / neu

→ Wie gefällt dir die neue CD?

Ich bin von der neuen CD begeistert.

1. Computer / neu
2. Schreibmaschine / elektronisch
3. Auto / schnell
4. Einrichtung / modern
5. Hotel / komfortabel
6. Fotoapparat / japanisch
7. Häuser / klein
8. Kostüm / blau
9. Bilder / alt

Cvičení 55

Použijte spojení ze cvičení 50 se zájmenem dieser, -e, -es:

CD / neu

→ Wie gefällt dir diese neue CD?

Ich bin von dieser neuen CD begeistert.

Cvičení 56

V odpovědích použijte spojení těchto přídavných jmen s podstatnými jmény se členem určitým:

Herr / mütterlich, nervös
Kollegin / neu, nett
Mädchen / jung, reizend
Studenten / amerikanisch

1. Wer fragt danach?
2. Für wen ist der Brief?
3. Von wem sprichst du?

4.12 Skloňování po nulovém členu

Jednotné číslo

starker Kaffee	frische Milch	gutes Bier
starken Kaffees	frischer Milch	guten Biers
starkem Kaffee	frischer Milch	gutem Bier
starken Kaffees	frische Milch	gutes Bier

Množné číslo

gesunde	Lebensmittel
gesunder	Lebensmittel
gesunden	Lebensmitteln
gesunde	Lebensmittel

Přidávne jméno přebírá po nulovém členu zakončení člen určitého s výjimkou tvarů 2. pádu j. č. mužského a středního rodu, kde jsou koncovky -en (2. pád je již vyjádřen tvarem podstatného jména):

- im Dezember vorigen Jahres
- (v prosinci loňského roku)
- der Preis guten Weines
- (cena dobrého vína)

Silné skloňování se v jednotném čísle používá méně často. Obvykle je u podstatných jmen látkových (rohles Gemüs; aus reinem Gold), hromadných (mit schwerem Gepäck popřípadě u abstrakt (hlavně označení vlastností a pocit – großer Ehrgeiz, mit großer Lust).

Dále se silné skloňování v jednotném čísle používá:

- ☒ pokud stojí před přidávným jménem přivlastňovací 2. pád

- Jürgens neues Haus,
- in Petras gemütlichem Zimmer
- ☒ po tázacím zájmenu wessen wessen kluger Vorschlag
- (či chytrý návrh)
- mit wessen altem Auto
- (tím starým autem)

☒ po vztažných zájmech ve tvaru 2. pádu dessen, deren, dessen, mn. č. deren

- der Kollege, mit dessen neuer Freundin ...
- (kollega, s jehož novou přítelkyní ...)
- die Verwandten, deren neues Haus ...
- (příbuzní, jejichž nový dům ...)

v jednotném čísle po osobních zájmech ve funkci oslovení, popř. seobeoslovení

- du armen Kind
- (ty ubohé dítě)
- mir armen Rentner
- (mně ubohému důchodci)

v množném čísle je v těchto případech koncovka -en

- wir armen Rentner
- (my chudí důchodci)

Silné skloňování je v množném čísle také po neurčitých zájmech a číslovkách ein paar, andere, einige, mehrere, viele, wenige a po základních číslovkách:

- einige interessante Ideen
- (několik zajímavých nápadů)
- die Vorschläge mehrerer neuer Mitglieder
- (návrhy několika nových členů)
- viele große Städte
- (mnoho velkých měst)
- der Preis anderer wertvoller Gegenstände
- (cena jiných cenných předmětů)
- zwei neue Staaten
- (dva nové státy)
- die Entstehung zweier neuer Staaten
- (vznik dvou nových států)

U skloňování přidávných jmen s látkovými podstatnými jmény a s podstatnými jmény označujícími počítané či měřené předměty po udání množství je podstatné jméno vyjadřující množství (Kilo, Glas, Teller, Dutzend apod.) a podstatné jméno označující měřeny předmět v jednotném čísle většinou ve stejné pádě (apozici):

- ein Zentner tschechischer Hopfen
- (cena českého chmele)
- der Preis eines Pfundes holländischen Käses
- (cena jedné libry holandského sýra)
- Ich möchte zwei Flaschen französischen Kognak
- Chiel bych dvě láhve francouzského koňaku.
- bei einem Glas dunklem Bier
- (u sklenice černého piva)

Je-li udání množství ve 3. pádě jednotného čísla a počítané podstatné jméno s přidávnými jmény v množném čísle, dává se obvykle přednost 2. nebo 1. pádu:

- aus einem Zentner neue / neuer Kartoffeln
- (z centu nových brambor)

Je-li podstatné jméno označující počítané či měřeny předměty v množném čísle, koliká použít mezi apozici a 2. pádem? Po podstatných předmětech udávajících více či méně určité množství a spojujících se často s číslovkami se dává přednost 2. pádu:

- ein Dutzend frische / (frische) frischer Eier
- (tři set čerstvých vajec)
- zwei Zentner neue / (frische) neuer Kartoffeln
- (metrický cent nových brambor)
- zwei Kristen spanische / (frische) spanischer Orangen
- (dvě bedny španělských pomerančů)

Po podstatných jménech, která označují neurčité množství či spíše skupinu osob, zvířat nebo věcí, se pak u počítané a měřené předměty v množném čísle dává přednost 2. pádu:

- ein Strauß weiBer / (frische) weiBe Rosen
- (kytice bílých růží)
- ein Schwarm wilder / (frische) wilde Enten
- (hejno divokých kachek)

Zpodstatnělá přidávna jména a přídavná slova stojí ve 2. pádě:

- eine Gruppe unzufriedener Abgeordneter
- (skupina neuspokojených poslanců)

- Wessen Auto ist das?
- Wen fragst du?

Cvičení 57

- Doplně koncovky:
- Ich bin von dein _____ neu _____ Wohnzimmer begeistert!
 - Ich bewundere die ganz _____ Einrichtung.
 - Wo hast du dies _____ modern _____ bekommen _____ Sitzgarnitur und den toll _____ Couchtisch gekauft?
 - Und die weiß _____ Bucherregale?
 - Der neu _____ Teppich und der praktisch _____ Blumenständer gefallen mir auch.
 - Sind die rol _____ Wandleuchten auch neu?
 - Ich mag solche praktisch _____ modern _____ Wandleuchten.
 - Und wo hast du jenes japanisch _____ Bild, das ich dir zur Hochzeit geschenkt habe?

Cvičení 58

Přeložte:

- každý zajímavý návrh
- taková plná studentka
- každá nová zákaznice
- který zahraniční partner
- takový cenný obraz
- onen záhadný cizinec
- mnohý dobrý příklad
- moji drazí hosté
- žádné nové myšlenky
- oba zahraniční odborníci
- všechny velké problémy
- něk moderní přístroje
- jejich zajímavé nápady
- které německé firmy
- takové dlouhé dodací lhůty

Cvičení 59

Přeložte spojení ze cvičení 58 a) převeďte do množného čísla.

☒ po vztažných zájmech ve tvaru 2. pádu dessen, deren, dessen, mn. č. deren

- der Kollege, mit dessen neuer Freundin ...
- (kollega, s jehož novou přítelkyní ...)
- die Verwandten, deren neues Haus ...
- (příbuzní, jejichž nový dům ...)

Cvičení k 4.1.2

Cvičení 60
Osměňujke spojeni s předloženými jmény opočetného vy-
znamu:

1. großes, l'ingstück
2. mit lechtem Gepäck
3. Evas neuer Freund
4. mit großen Interesse
5. wirklich gutes Bier
6. mit warmer Milcht
7. mit starkem Willen
8. statt schwachen Tees
9. wessen guter Rat
10. mit Gabis neuem Kollegen
11. der Preis jungen Weines

Cvičení 61

Was brauchen wir für eine Fete?
Twoje dvojice věť podle vzoru:

- Kühl / Bier
→ Wir brauchen kaltes Bier.
Hier ist schon kaltes Bier.
1. frisch / Gemüse
 2. gekühlt / Champagner
 3. befeigt / Broie
 4. stark / Kaffee
 5. geräuchert / Speck
 6. kalt / Schweinebraten
 7. gut / Kognak
 8. erfrischend / Mineralwasser

Cvičení 62

Podle vzoru uvorte spojenci a pouziji je s předložkami
mi für, mit a statt (für + 4. p., mit + 3. p., statt +
2. p.):

- Glas / kühl / Bier
→ ein Glas kühles Bier, für ein Glas kühles
Bier, mit einem Glas kühlem Bier, statt eines
Glases kühlen Biers
1. Kugel / italienisch / Eis
 2. Flasche / französisch / Wein
 3. Teller / heiß / Suppe
 4. Kilo / süß / Trauben

Cvičení 63

Přivlastňujke Monice:

das modische Kleid
→ Monikas modisches Kleid
mit dem eleganten Kleid
→ mit Monikas elegantem Kleid

1. die elegante Pelzjacke
2. der auffallende Hut
3. die schwarzen Pumps
4. der goldene Ring
5. die teure Halskette
6. das geschmackvolle Kostüm
7. der reiche Freund
8. ohne den reichen Freund
9. in dem neuen Haus
10. an dem schönen Schwimmbekken
11. mit der netten Freundin
12. zu der alten Tante

Cvičení 64

Osměňujke podle vzoru:

- ein neues Problem / ein paar
→ ein paar neue Probleme
1. ein neues Vorstandsmitglied / einige
 2. die Zustimmung eines neuen Mitgliedes / meh-
rere
 3. ein ausländischer Kunde / andere
 4. die Zufriedenheit des ausländischen Kunden /
andere
 5. eine einheimische Firma / viele
 6. die Erzeugnisse einer einheimischen Firma /
viele
 7. ein privatisiertes Hotel / wenige
 8. das Angebot eines privatisierten Hotels / weni-
ge

Cvičení 65

Doplnite koncovky:

- Ein tschechischer Student im Ausland
1. Jirka macht eine Ferienreise durch Europa. Er
reist per Anhalter, schläft in billig _____ Ju-
gendherbergen oder bei Bekannten.
 2. Er reist mit leicht _____ Gepäck, weil er nur
wichtig _____ Sachen täglich _____ Bedarfs
mithat.
 3. Er kennt im Ausland ein paar nett _____ Leute
und hat die Adressen einig _____ gut _____

Freunde, z. B. zweier hübsch _____ und sym-
pathisch _____ Mädchen aus Salzburg.

4. Er war in Salzburg im August vorig _____
Jahres.
5. Seine Freundinnen heißen Gabi und Jutta.
6. Jirka hat groß _____ Glück!
7. Er kennt auch Gabis reich _____ Opa, in des-
sen schön _____ Haus er zu Besuch war.
8. Alle drei wollen noch mit Jutas deutsch _____
Freund nach Italien reisen.
9. Sie fahren mit Gabis neu _____ VW.
10. Sie möchten einig _____ italienisch _____ Ta-
Städte besuchen, ein paar angenehm _____ Ta-
ge am Adriatisch _____ Meer verbringen, itali-
enisch _____ Pizze, italienisch _____ Wein,
italienisch _____ Makkaroni und italie-
nisch _____ Eis probieren.

Cvičení 66

Přelozte:

1. čerstvé ovoce
2. holandský sýr
3. tučné maso
4. ostrá hořčice
5. šálek silného čaje
6. krajíc dobrého chleba
7. láhev ruské vodky
8. sklenka suchého vína
9. s velkou opatností
10. bez silné vůle
11. po dlouhém utpení
12. otciv dobrý přítel se svým sympatickým sy-
nem
13. či dobrý nápad
14. Petřin nový šéf
15. v prosinci minulého roku

**4.1.3 Skloňování po členu neurčitým
(smíšené skloňování)**

ein guter Freund eine gute Idee ein gutes Buch
eines guten Freundes einer guten Idee eines guten Buches
einem guten Freund einer guten Idee einem guten Buch
einen guten Freund eine gute Idee ein gutes Buch

U skloňování přídavného jména po členu neurčitým si všim-
neme zvyrazněných tvarů, kde má přídavné jméno rodovou
koncovku. V ostatních případech je koncovka -en.

V množném čísle je skloňování jako po nulovém členu (viz
4.1.2).

Jako po členu neurčitým se v jednotném čísle skloňují při-
davná jména po přivlastňovacích zájmenech (mein, dein,
...) a po neurčitým zájmenu kein:

- kein guter Freund
(žádný dobrý přítel)
mit keiner guten Nachricht
(s žádnou dobrou zprávou)
mein alter Kollege
(můj starý kolega)
unser kleines Kind
(naše malé dítě)
der Tisch unseres neuen Mitarbeiters
(stůl našeho nového pracovníka)

V množném čísle mají přídavná jména po přivlastňovacích
zájmenech a po keine koncovky jako po členu určitým
(viz 4.1.1).

Poznámky ke 4.1.1 až 4.1.3

Přídavná jména končící na -el a některá na -er ztrácejí
při skloňování kmenové -e-:

- eitel → solcher eitle Mann
dunkel → in einem dunklen Zimmer
teuer → ein teures Hotel

hoch – der hohe Turm

Přídavná jména zakončená na -a a některá další cizho
původu se neskloňují:

- der rosa Rock
(ružový sukně)

4.1.4 Zpodstatnělá přídavná jména

Zpodstatnělá přídavná jména se skloňují stejně jako přídavná jména *rot* / *roti* / *pro* / *spokstatnělá přídavná*

lehovité číslo

1 p. der Kranke (männlich)	ein	Krank(er)
2 p. der Kranken	eines	Kranken
3 p. dem Kranken	einem	Kranken
4 p. den Kranken	einen	Kranken

1 p. die Kranke (weiblich)	eine	Kranke
2 p. der Kranken	einer	Kranken
3 p. der Kranken	einer	Kranken
4 p. die Kranke	eine	Kranke

1 p. das junge (männl.)	ein	junges
2 p. des Jungen	eines	Jungen
3 p. dem Jungen	einem	Jungen
4 p. das junge	ein	junges

Moreté číslo:

1 p. die Kranken Jungen	Kranke	Junge
2 p. der Kranken Jungen	Kranke(r)	Junge(r)
3 p. der Kranken Jungen	Kranken	Jungen
4 p. die Kranken Jungen	Kranke	Junge

Rod zpodstatněných přídavných jmen nebo přídavná která označují osoby se řídí přírozným rodem nebo rodem podstatného jména, jehož výpustěním zpodstatnělé přídavné jméno nebo přídavná vzniklo:

der Kranke	jako	der	kranke	Mensch	Mann
die Kranke	jako	die	kranke	Frau	
das Junge	jako	das	junge	Tier	
das Neugeborene (neurozrozenec)	jako	das	neugeborene	Kind	

Rodem vyznačeného podstatného jména se řídí i rod neživotných zpodstatněných přídavných jmen a přídavná:

- die Elektrische (tramvaj) jako die elektrische Straßenbahn
- die Gerade (přímka) jako die gerade Linie
- das Geräucher (učené) jako das geräucherete Fleisch
- die Illustrierte (obrazkový časopis) jako die illustrierte Zeitschrift
- die Linke (levice) jako die linke Hand. Seite aj.

Některá z nich se však již někdy užívali jako podstatná jména

K nejužívanějším zpodstatněným přídavným jménům a přídavným patří:

- der Abgeordnete (poslanec)
- der Angestellte (zaměstnanec)
- der Arbeitlose (nezaměstnaný)
- der Bekannte (známý)
- der Blinde (slépce)
- der Deutsche (Němec)
- der Fremde (cizinec)
- der Heilige (svatý)
- der Jugendliche (adolescent)
- der Obachtlose (bezohledný)
- der Reisende (cestovatel)
- der Tote (mrtvý)
- der Verletzte (zraněný)
- der Verwandte (příbuzný)
- der Vorgesetzte (nadřízený)
- der Vorsitzende (předseda)
- der Weiße (bělouch) a další.

Odpovídající ženské tvary jsou:

- die Abgeordnete (poslankyně)
- die Angestellte (zaměstnankyně) atd.

Zpodstatnělé přídavné der Beamte / ein Beamter se užívá i v mužském rodu. V ženském rodu se dnes užívá vyhraděné podstatné jméno die Beamtin.

Zpodstatnělé přídavné jméno der Deutsche / ein Deutsche die Deutsche / eine Deutsche je jediný případ pojmenování příslušníka národa přídavným jménem. Pojmenování ostatních národností zakončená v 1. pádě čísla jednotného na -n jsou podstatná jména se slabým skloňováním s koncovkou -n a předčleněnými ženskými tvary s koncovkou -in:

- der Tscheche / ein Tscheche
- die Tschechin / eine Tschechin
- der Pole / ein Pole
- die Polin / eine Polin apod.
- Zpodstatnělá přídavná jména (nebo přídavná), která neoznačují osoby, se spojují nejčastěji se středním rodem. Je většinou o abstrakta:
- das Ganze / ein Ganzes (celek)
- das Gute / Gutes (dobro)
- das Böse / Böses (zlo)
- das Neue / Neues (nové)
- das Bessere / Besseres (lepší)
- das Äußere / Äußeres (zevnějšek)

das Innere / Inneres (vnitřek)

Některá se vyskytují v ustálených spojenech:

- im Allgemeinen (obvykle, zpravidla)
- bis ins Kleinste (do všech podrobností)
- Wir fahren ins Grüne.
- Pojedeme do přírody.
- Přesvědčí pod širým nebem.
- Wir machen eine Fahrt ins Blaue.
- Vyjedeme si jen tak. (bez pevného cíle)

Často se zpodstatnělá přídavná jména tohoto typu spojují s výrazy alles, etwas, genug, nichts, viel, wenig aj.:

- etwas Besseres (něco lepšího)
- genug Problematisches (dost problematického)
- viel Interessantes (mnoho zajímavého)
- wenig Neues (málo nového)
- nichts Besonderes (nic zvláštního)
- Po alles se sklony jako po určitém členu:
 - alles Gute
 - alles Neue atd.

V jednotném čísle s nulovým členem mají obvykle stejné koncovky jako přídavná jména bez členu:

- Gutes (dobro)
- Altes und Neues (staré a nové)
- mit Altem und Neuem (se starým a novým) apod.

Skloňovaný tvar přídavného jména mají také názvy jazyků, pokud máme na mysli jazyk všeobecně:

- Das Deutsche ist eine indogermanische Sprache.
- Němčina je indogermanský jazyk.
- Dieses Sprachmittel gibt es im Deutschen nicht.
- Tento jazykový prostředek v němčině není.
- Übersetzen Sie den Text aus dem Englischen ins Tschechische!
- Přeložte text z angličtiny do češtiny!

Ve spojení s přivlastněním a po slovesech *lernen*, *kommen*, *sprechen*, *verstehen* se užívá podstatné jméno:

- Im Kurs lernen wir **Deutsch**.
- V kurzu se učíme němčinu.
- Sie spricht ein gutes **Deutsch**.
- Mluví dobrou němčinou.
- Wie schreibt man das im gegenwärtigen **Tschechisch**?
- Jak se to píše v současné češtině?
- Versteht er **Ungarisch**?
- Rozumí maďarštině?
- Sagen Sie es auf **Deutsch**!
- Řekněte to německy!

Cvičení 73

Doplněte správné koncovky:

1. Unberufen _____ ist der Eintritt verboten!
2. Darüber streiten sich die Gelehrten _____.
3. Das sieht doch ein Blind _____!
4. Unter den Blind _____ ist der Einäugige _____ König.
5. Man soll Böse _____ nicht mit Böse _____ vergleichen.
6. Das Ganz _____ gefällt mir nicht.
7. Wir wünschen dir alles Gut _____.
8. Wenn es im Gut _____ nicht geht, dann im Böse _____.
9. Man soll das Gut _____ stets vom Böse _____ trennen.
10. Was bringen Sie Gut _____?
11. Das führt zu nichts Gut _____.
12. Es hat alles sein Gut _____.

Cvičení 74

Preveďte zpodstatnělá přídavná jména a přičestí do množného čísla:

1. das Geburtsgewicht eines Neugeborenen
2. ein Interview mit einem Arbeitslosen
3. die Hilfsmittel für einen Blinden
4. die Pflege eines Schwerbehinderten
5. Diät für einen Magenkranken
6. eine Diskussion mit dem Abgeordneten
7. einige Plastiken des Schutzheiligen
8. Probleme mit einem Obdachlosen

Cvičení 75

Doplněte koncovky:

1. Die Zahl der Aidskranken _____ nimmt ständig zu.
2. Neben Homosexuell _____ gehören vor allem Drogenstüchtig _____ zu den am meisten Gefährdet _____.
3. Aus den Massenmedien erfahren wir manches über das Leben vieler Erkrankt _____.
4. Es gibt auch immer mehr Verstorbene _____.
5. Das Wichtigste _____ für den Infiziert _____ ist die Reaktion seiner Nächste _____, denn der Betroffene _____ braucht seine Verwandte _____ und Bekannte _____ mehr als je zuvor.

6. Ein Infiziert _____ muss allerdings nicht unbedingt an Aids erkranken.

7. Nicht nur die Infiziert _____ und Erkrankte _____, sondern auch alle Gesunden _____ hoffen, dass man möglichst bald etwas Wirksames _____ gegen Aids unternehmen kann.

Cvičení 76

Přeložte s použitím zpodstatněných přídavných jmen:

1. Podnikneme vyjet do přírody.
2. Zopakujte lekcce z angličtiny do němčiny.
3. Zopakujte vše podstatné!
4. Není to nic příjemného.
5. Najdete tam dost zajímavého.
6. Je něco nového?
7. Nevím nic určitého.
8. Dozvíte se mnoho důležitého.
9. Je uvnitř něco cenného a pozoruhodného?
10. Dbá málo o svůj zevnějšek.
11. Jsem rád v přírodě.

4.2 Stupňování přídavných jmen

1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
klein	kleiner	der, die, das kleinste
(mal)	(mensl)	(ne/menst)
jung	jünger	jüngste
(mald)	(maldsl)	(ne/maldsl)
fest	fest(er)	festeste
(gevnj)	(gevnjst)	(ne/gevnjst)
kalt	kälter	kälteste
(studen)	(studenst)	(ne/studenst)
dunkel	dunkler	dunkelste
(mar)	(marst)	(ne/marst)
rasch	rascher	rasch(e)ste
(nchl)	(nchlst)	(ne/nchlst)
typisch	typischer	typischste
(tpdck)	(tpdckst)	(ne/tpdckst)

K vlastnostem přídavných jmen patří schopnost tvořit různé stupně. Tyto stupně vyjadřují určité vztahy mezi dvěma nebo více nositeli vlastnosti (osobami, věcmi, abstrakty). Existují tři stupně přídavných jmen:

1. stupeň (základní tvar přídavného jména)
2. stupeň (tzv. komparativ, srovnávací stupeň)
3. stupeň (tzv. superlativ, nejvyšší stupeň)

Některá přídavná jména nelze stupňovat. To platí například o přídavných jménech, jejichž význam nepřípouští srovnání téže kvality:

- schriftlich (pisemný)
- sterblich (smrtelný)
- einzig (jediný)

nebo která už v základním stupni vyjadřují nejvyšší nebo nejnižší stupeň:

- erstklassig (prvorádní)
- total (naprostý)
- individuell (individuální)

Jejich přiležitostné stupňování je možné k docelení zvláštního účinku:

zu meiner vollsten Zufriedenheit (k mé nejúplněji spokojenosti)

4.2.1 2. stupeň přídavných jmen

2. stupeň se tvoří připojením -er k základnímu stupni. U některých jednoslabičných přídavných jmen navíc dochází k přehláске kmenové samohlásky a, o, u:

streng	strenger (prsnst)
hübsch	hübscher (hečst)
wichtig	wichtiger (dlččst)
hart	härter (vrst)
groß	größer (vést)
jung	jünger (maldst)

Přehlásku má těchto 20 jednoslabičných přídavných jmen:

- alt, arg, arm, hart, kalt, krank, lang, nah, scharf, schwach, schwarz, stark, warm;
- groß, grob, hoch;
- dumm, jung, klug, kurz.

Některá další kolísají. Přednost se však dnes dává nepřehlasovaným tvarům, například:

glatt	glatter (hladst)
krumm	krummer (krvnst)
nass	nasser (mokčst)
rot	roter (červenst)
schmal	schmaler (užst)

Z vicestabičných přídavných jmen má přehlásku pouze

- gesund → gesünder (čdavnst)
- 2. stupeň obvykle vyjadřuje vyšší míru vlastnosti než 1. stupeň: fleißig → fleißiger (plnst) → plinest)

Při samostatném použití (bez srovnání) může však také vyjadřit menší míru než základní stupeň: ein älterer Herr (starší pán)

tzv. již ne mladý, ale ještě ne starý. V tomto případě jde o stupně: jung → älter → alt.

Zatímco v 1. stupni přirovnáváme pomocí (eben)so – wie, přirovnáváme ve 2. stupni částíci als:

- Er ist so alt wie ich. Je starý jako já.
- Er ist älter als ich. Je starší než já.

Užítí wie ve 2. stupni je nespisovné.

- 2. stupeň se skládá stejně jako základní stupeň: der alte Mann → der ältere Mann
- ein großes Haus → ein größeres Haus
- interessante Filme → interessantere Filme